

TALOUSARVIOALOITE 381/2009 vp

Määrärahan osoittaminen pilaantuneiden maiden kunnostamiseen Uudellamaalla

Eduskunnalle

Tämä talousarvioaloite on Helsingin ja Uudenmaan kansaedustajien neuvottelukunnan yhteiseksi aloitteekseen hyväksymä aloite.

Uudellamaalla on runsaasti pilaantuneita maa-alueita. Kiireellisesti kunnostettavia kohteita on asuinalueilla, tärkeillä pohjavesialueilla tai vedenottamoiden läheisyydessä. Useimmat vanhoista teollisuus-, varasto- ja satama-alueista sijaitsevat kaupunkien ja kylien keskustoissa. Yhdyskuntarakenteen tiivistyessä ja aikaisemman toiminnan loputtua tai siirryttyä muualle alueita on otettu mm. asutus- ja virkistyskäyttöön. Aikaisemmasta toiminnasta maaperään joutuneet haitalliset aineet, kuten sahojen kloorifenolit, dioksiinit ja furaanit tai pesuloiden liuottimet aiheuttavat maaperän tai pohjaveden pilaantumista ja alueille puhdistustarvetta.

Vanhat käytöstä poistetut kaatopaikat aiheuttavat usein vakavan riskin sekä pinta- että pohjavesiin. Pahimmissa tapauksissa teollisuusjätteitä sisältävien suljettujen kaatopaikkojen alueille tai välittömään läheisyyteen on rakennettu asutusta tai teollisuutta, jolloin suorat terveysriskit ovat mahdollisia. Pilaantuminen on syntynyt aikana, jolloin lainsäädäntö ei asettanut kaatopaikkarakenteille vaatimuksia eikä edellyttänyt kaatopaikan pitäjältä tiukkaa valvontaa ja jälkihoitoa.

Uudellamaalla mm. Tuusulassa Kellokosken ruukin toiminnan vuoksi alueella on vanha kaatopaikka-alue ja maaperässä ja alueen halki kulkevan Keravanjoen jokisedimentissä on monia

myrkyllisiä aineita. Alueen puhdistaminen on välttämätöntä, ennen kuin Kellokosken ruukin kulttuurihistoriallisesti arvokasta miljöötä päästään kunnostamaan ja alueen säilymisen ja käytön turvaavaa täydennysrakentamista toteuttamaan. Tuusulan kunta ja maanomistaja ovat tehneet aktiivista työtä ongelman ratkaisemiseksi. Alueen kunnostaminen tulisi konsulttiselvityksen mukaan maksamaan arviolta 5 000 000 euroa, mutta hankkeen toteuttaminen vaatisi valtiota osallistumaan kokonaiskustannuksiin.

Vaikka suurin osa pilaantuneiden alueiden puhdistamiskustannuksista lankeaaakin pilaantumisen aiheuttajien ja alueiden haltijoiden maksettavaksi, myös kuntien ja valtion varoja tarvitaan tutkimuksiin ja kunnostustoimiin. Valtio on osallistunut kunnostamiseen useimmiten vanhoissa pilaantumistapauksissa, joissa kunnostamisella on ympäristö- ja terveysriskien vuoksi kiire ja kunnostamisvastuu on langennut kunnalle. Ilman valtion osallistumista kunnostuskustannukset saattavat joidenkin kuntien kohdalla joutua taloudellisesti kestävämmään tilanteeseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2010 talousarvioon momentille 35.10.77 lisäyksenä 1 500 000 euroa pilaantuneiden maiden kunnostamiseen Uudellamaalla.

TAA 381/2009 vp — Merja Kuusisto /sd ym.

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2009

Merja Kuusisto /sd
Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
Kari Uotila /vas
Antti Kaikkonen /kesk
Tarja Tallqvist /kd
Johanna Karimäki /vihr

Matti Saarinen /sd
Antti Kalliomäki /sd
Kimmo Kiljunen /sd
Astrid Thors /r
Raija Vahasalo /kok
Tapani Mäkinen /kok